

МОТИВИ

на **ГЕОРГИ ЙОВЧЕВ ГЕОРГИЕВ**

съдия в Апелативен съд – Варна, представени на осн. чл.29в, ал.4 от
Закона за съдебната власт

УВАЖАЕМИ КОЛЕГИ,

Приех с респект и отговорност предложението да се включа в процедурата по избор на членове на Висшия съдебен съвет от професионалната квота на съдиите. Вече 17 години съм един от Вас – български съдия, който е свидетел и обект на реформа в съдебната система. Изминалото време ми даде много - професионален капацитет, достойнство и уважението на моите колеги. Натрупах житейска зрялост и се научих да спазвам морални и етични стандарти, които съхраняват честта и достойнството на съдията.

Днес, когато съдебната реформа е отново в дневния ред на обществото, а кризата в правосъзнанието се задълбочава, съзнавам, че залогът за нашето бъдеще е твърде висок, за да си остана у дома. Имам професионалната компетентност и съм готов да поема отговорността да бъда част от новата съдийска общност в следващия ВСС. Зная какво иска всеки съдия, за да работи честно и в служба на закона. Зная колко е важно за всеки от нас да отстоява личната си професионална независимост. Зная, че обществото е в правото си да иска ефективна и работеща съдебна система. Зная и това, че спешно се нуждаем от възстановяване на вътрешния професионален дебат. Нужен ни е ВСС, който не прекъсва диалога с магистратската общност. Имаме потребност да възстановим себеуважението и общественото доверие към ръководния орган в системата. За всеки един от нас е важно ВСС да провежда мотивираната и прозрачна институционална комуникация, за да реализира своите правомощия и да изпълни конституционно определената му роля в защита независимостта на съдебната власт.

Преминал съм последователно през всички нива на съдийската професия само във Варненския съдебен район. Извървял съм целия път на съдия от Апелативен съд, без да пропусна нито едно ниво – последователно младши съдия в Окръжен съд - Варна, съдия в Районен съд – Варна, в Окръжен съд – Варна и съдия в Апелативен съд – Варна.

Професионалният ми път като български съдия ми позволи да позная дълга към закона. Научи ме да отстоявам позиции, но и да диалогизирам. Няма проблем в работата на българския съд – от натовареността, през кариерното израстване, професионалното самоуправление и отстояването на съдебната независимост, който да не е преживян реално от мен и моите колеги. Като съдия и като човек, който решава проблемите в активен диалог, с открити и мотивирани аргументи, съм готов да бъда част от един „нов отбор“, който ще

запази жива и непосредствена връзката с колегите си. Омръзна ми да наблюдавам от страничната линия и да се ядосвам на всяка пропусната от ВСС възможност да играе в един отбор. Додея ми да слушам как въпроси, свързани с натоварването, съдебната карта, с кариерното израстване и администрирането на съда се разискват на езика на омразата, на обидите и огорченията. Сигналите, които ВСС излъчва към обществото са пагубни за всеки един от нас – съдиите, които ден след ден, почтено, отговорно и с достойнство разглеждаме реални икономически и житейски казуси.

Приемам предизвикателството да участвам в предстоящия избор. Вярвам, че са необходими ангажираност и силно лидерство в съдебната система. Дошло е време ние, българските съдии да станем по-активната страна при решаването на проблемите в съдебната система. Затова съм готов да поема отговорност пред своите колеги. Готов съм да бъда част от новия екип на ВСС, за да предложи решения как да възстановим на нарушеното вътрешно доверие. Само единството между нас и разумният диалог с другите власти, основан на законите и на ясно разписани правила, ще ни позволи да отстояваме съдебната независимост. Време е да излезем от зоната на пълното неразбиране и недоверие към работата на съдията и на съда. Правосъдието и ние съдиите трябва да бъдем значими за обществото и това трябва да бъде видимо. И тъкмо на нас се пада отговорността да обясним значимостта си.

Много често, за да избегаме от личната отговорност се опитваме да я прехвърлим върху някой друг, оправдавайки се, че това не е наша работа, че не зависи персонално от нас, а от институциите, от законите, от традициите и системата. Аз вече зная, че само ако поема лична отговорност мога да отстоявам пред Вас силата на закона и на морала. Моралът е там, където ме е грижа. А мен ме е грижа за всеки един от Вас, за решаването на нашите общи, но и специфични проблеми. За запазването и укрепване на централната роля на правосъдието, на съдебната независимост и върховенството на закона.

С УВАЖЕНИЕ:

(СЪДИЯ ГЕОРГИ ЙОВЧЕВ)

КОНЦЕПЦИЯ ЗА РАБОТАТА НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

ОТ ГЕОРГИ ЙОВЧЕВ ГЕОРГИЕВ
съдия в Апелативен съд - Варна

изготвена на осн.чл.29в, ал.4 от Закона за съдебната власт

„Няма по-страшна криза от кризата в правосъзнанието – когато обществото загуби вяра в съдиите и в закона“.

В. Митаков, министър на правосъдието, предколедния брой, 1940 г., на Вестник на вестниците.

Изготвянето на настоящата Концепция и участието ми в процедурата за провеждане на избор на членове на Висшия съдебен съвет от квотата на съдиите съвпада със задълбочаване на кризата в правосъзнанието у нас. Съзнавайки отговорността и водещата роля на ВСС за преодоляване на тенденцията на нарастващо обществено недоверие към правораздавателната система, след преглед и анализ на важни аспекти от досегашната дейност на съвета, представям приоритетни цели и сфери на дейности, върху които считам за необходимо да бъдат насочени усилията на новия състав на ВСС.

ВСС представлява съдебната власт, осигурява и отстоява независимостта и нейното добро управление, играе важна роля на балансатор между законодателна, изпълнителна и съдебна власт. Действията му се основават на основните принципи на правовата държава за утвърждаване върховенството на закона, разделението на властите, за гарантиране независимостта на съдебната система, защита правата и интересите на гражданите, на обществото и за осигуряване на равен достъп до правосъдие.

В резултат на последните изменения на Конституцията и ЗСВ, ВСС осъществява своите правомощия чрез пленум, съдийска и прокурорска колегия. Основните правомощия на пленума са свързани с приемане на бюджета, квалификацията на магистратите, управлението на недвижимите имоти на съдебната власт, предложения за назначаване и освобождаване на председателя на ВКС, председателя на ВАС и на главния прокурор, определяне броя на съдилищата и прокуратурите, възнагражденията на магистратите и др. На двете колегии, в съответствие с професионалната им насоченост са предоставени правомощия да създават пътната карта за развитието на съдиите, прокурорите и следователите, с всички произтичащи от тази отговорност дейности по прозрачно и предвидимо кадрово развитие на магистратите, дисциплинарна отговорност, избор на председатели на съдилища и техни заместници, превенция на корупцията в органите на съдебната власт, обезпечаване на условията на работа на магистрати и служители и др.

Ефективното реализиране на правомощията на ВСС и управлението на съдебната система са процеси, пряко свързани с извършването на обективна преценка и анализ на дейността му. Анализ на състоянието на гарантираните от Конституцията и ЗСВ въпроси за независимостта и отчетността на институциите на съдебната власт. Анализ на процесите на изследване на товареността на магистратите и реформата на съдебната карта, на въпроси за атестирането, кариерното израстване, обучението и професионалната им компетентност. Анализ на дисциплинарната дейност на съвета, на възнагражденията в съдебната система, развитието на електронното правосъдие, както и на дейностите, свързани с повишаване на откритостта, прозрачността и комуникационната компетентност на институциите на съдебната власт. Настоящата концепция предлага и решения на констатирани пропуски или проблеми в посочените сфери на дейност.

НЕЗАВИСИМА СЪДЕБНА ВЛАСТ

През професионалния си път като съдия съм успял безкомпромисно да запазя своята независимост, ръководейки се единствено от вътрешното си убеждение и от закона. Ето защо съм убеден, че ако бъда избран за член на ВСС по какъвто начин, няма да допусна да бъдат предприети действия, с които да се накърни независимостта на съдиите или да бъде подложена на съмнение независимостта на съдебната власт. Няма да толерирам бездействие от страна на ВСС, в случай на публична намеса, нарушаваща независимостта на съдебната власт и уронваща авторитета на магистратите.

Неуспешното изпълнение на конституционно определената роля на сега действащия ВСС по защита на независимостта на съдебната власт, не е резултат единствено от пасивната му позиция при множеството неоснователни посегателства в работата на съдиите. Станахме свидетели на кадрови и дисциплинарни решения, взети без ясни и обективни критерии. Недопустимият остър език на непримиримост и неприкрита омраза към становища, въпроси или позиции, изразени от различни представители както в колегиите, така и в пленума на съвета, по-скоро утвърди прилагането на „двойни стандарти“ и усещането за задкулисие в дейността на ръководния орган. В резултат на това у редовите магистрати остана убеждението за несигурност, дори предрешеност на процедурите, свързани с кариерното израстване, с дисциплинарните производства и с избора на административни ръководители. Езикът на омразата, липсата на открит диалог във ВСС, с честна и принципна защита на аргументите, с които се гласуват решения, доведе до сериозна демотивация на редовите български магистрати, до разделението ни дори в съсловните организации и до загубата на перспектива за професионалното ни развитие.

Считам, че осигуряването и отстояването на независимостта на съдебната власт е възможно само ако при вземане на решения, ВСС не оставя каквото и да е било съмнение за задкулисно решаване на въпроси от съществено значение за развитието на съдебната система. Това е въпрос, принципно свързан с притежаването и отстояването на личната независимост

на всеки един от членовете на съвета. Това се постига с мотивирана защита на всяка изразена позиция, предложение или становище, което е в дневния ред на колегиите или на пленума нао ВСС.

Ще търся и ще утвърждавам диалога като единствена разумна алтернатива на сегашната „тиха война“ във ВСС. Ще се отнасям с уважение и ще търся принципни основания за сближаване на различните позиции на членове на съвета, но няма да позволя да бъде засегнато неоснователно достойнството на всеки магистрат, а при наличие на такова било то от представител на друга власт или медиа, ще настоявам съветът да застане зад него.

Съдебната независимост не трябва да означава съдебна изолация. Тя е нашият гарант за справедливост и върховенство на правото. Можем да я отстояваме с ангажираност и силно лидерство в съдебната система. Вярвам, че отстояването на съдебната независимост е въпрос на нашата активност. Ето защо считам, че ВСС трябва да бъде водещ в обществения дебат за централната роля на правосъдието и неговата значимост. Това е наша задача.

Убеден съм, че ВСС трябва да засили активността си и да подобри взаимодействието с другите две власти в държавата и то в рамките на Конституцията. Става дума за взаимодействие, основано на законите и на ясно разписани правила. Те могат да се съдържат в нарочно създадено Ръководство, или приложение към Правилника за дейността на ВСС, отнасящи се до подходящите форми на комуникация, на дейности и на диалог на съвета с изпълнителната и законодателната власт. Взаимодействие, което ще подпомогне взаимното уважение и разбиране. Взаимодействие, което ще осигури участието на експертния капацитет на българските магистрати в законодателния процес, както и в планирането и провеждането на дейности, свързани с продължаването на реформата в органите на съдебната власт. В това ръководство или приложение към Правилника трябва да бъдат разписани механизмите, с които ще се отчита обществената отговорност и на членовете, избрани от парламентарната квота.

Създаването и утвърждаването на регламент(правила) за взаимодействие с изпълнителната и законодателната власт ще позволи да се преодолеят институционалните причини за неправомерно икономическо и политическо влияние върху и чрез ВСС.

Комуникацията на ВСС с другите власти в държавата и с обществото е особено важно, не само когато става въпрос за защита на съдебната независимост, но и за гарантиране на подходящо финансиране на правосъдието, за законодателни промени или инициативи, за провеждането на политики, които утвърждават върховенството на закона.

НАТОВАРЕНОСТ НА МАГИСТРАТИТЕ И СЪДЕБНА КАРТА.

Причина за неравномерната натовареност е несъответствието на броя на магистратите с нуждите на хората, търсещи правосъдие в съответния район, в резултат на което магистратите не могат в предвидените срокове или с

необходимото качество, да се справят с разпределените им дела. Постигането на равномерна натовареност е необходимо, за да може от една страна всеки магистрат да отдели достатъчно време и ресурс да се запознае с разглежданото дело и свързаната с него съдебна практика и доктрина, от друга страна да планира и повишава квалификацията си, и не на последно място да използва пълноценно полагащия му се отпуск.

Като напредък в дейността на съвета по проблемите свързани с натовареността, следва да се отчете приемането на Правила за оценка на натовареността на съдиите, според които времето, необходимо за извършване на всички дейности от магистратите по възложените им дела е онзи обективен фактор, който следва да се има предвид при определяне на нормата на натовареност. По този начин се предвиди възможност за регулиране на персоналната натовареност на магистрата, когато значително се различава от средната норма на натовареност, като това се отчита при атестирането, кариерното израстване, поощренията и при дисциплинарната отговорност.

Въвеждането на системата за изчисляване на натовареността на съдиите обаче, доведе донякъде до безсмислена надпревара между отделни съдии, отделения и съдилища, относно постигане на по-висока натовареност към края на отчетните периоди. Считаю, че в тази насока, съветът следва ясно да изрази позиция относно последиците от констатираните нива на натовареност, тъй като при сега създаденото положение, значителен ресурс се отделя за установяване нивата на натовареност на други съдии, респективно за търсене на начини за коригиране и донякъде изкуствено увеличаване на коефициентите. Наред с това следва да се извършва постоянен мониторинг на съответните категории дела, тъй като част от тях е възможно да не са получили най-правилният коефициент за отчитане, т.е. работата на сформирани работни групи по натовареността, следва да продължи.

Обективното измерване на натовареността на магистратите ще подпомогне съвета при преценката относно необходимостта от промяна на броя на съдебните райони и решенията свързани със закриване на съдилища и прокуратури, промяна в седалищата им и разкриване на териториални отделения към съответните районни съдилища.

Анализът на Световната банка за дейността на съдебната система в България стига до извода, че „... всеки българин плаща по 30 евро годишно за издръжката на своите магистрати, което е два пъти по-малко от средното за Европа. Като дял от brutния вътрешен продукт (БВП) България дава 0.54% за съдебната си система, което е два пъти по-високо ниво от средното за стария континент - 0.33%“. Въпреки това съдебната система у нас остава недофинансирана, защото „98% от разходите отиват за издръжка“. Световната банка препоръчва на ВСС, правосъдното и финансовото министерство да постигнат споразумение за средносрочна стратегия за финансиране на съдебната власт и това е въпрос, пряко свързан с натовареността, с промяната на съдебната карта и с работата на бъдещия ВСС. Създаването на Споразумение за средносрочна стратегия за

финансиране на съдебната власт трябва да влезе в дневния ред на новия ВСС.

Реформата на съдебната карта, не следва да цели единствено изравяване на натовареността на магистратите, респективно спазване на принципа за случайно разпределение на делата и специализацията на магистратите, но и да гарантира в пълна степен достъпа до правосъдие на гражданите. Гарантирането на достъпно и навременно правосъдие е изключително важно, защото съдилищата са инструмента, чрез който гражданите могат да защитат правата си срещу други лица или администрацията, в противен случай, правата стават безпредметни.

Считам, че реорганизацията и оптимизирането на съдебната карта на съдилищата, следва да се извършва поетапно с отчитане на допълнителни специфики, включително индекса на социално-икономическото развитие на района, общият брой и гъстота на населението, актуалната външнополитическа обстановка, свързана с бежанския поток и вътрешните имиграционни процеси.

АТЕСТИРАНЕ И КАРИЕРНО ИЗРАСТВАНЕ.

Ефективното правораздаване и доверието на хората в съдебната система в значителна степен зависят от професионалната компетентност и морална устойчивост на магистратите. Аtestирането е основният инструмент за определяне качеството на работата на съдиите, поради което изключително важно да се утвърди механизъм, който да гарантира, че оценката за работата ще бъде дадена обективно, компетентно, прозрачно и ще отразява в пълна степен всички аспекти от работата на съдията, прокурора и следователя..

Каква е реалността в края на мандата на сегашния ВСС и на двете Комисии по аtestирането и конкурсите към колегиите във ВСС, създадени с измененията на ЗСВ (ДВ бр. 28/2016г.). Освен извършване на дейността по аtestиране, на комисите са предоставени широки правомощия свързани с изготвяне на предложения относно броя на съдиите, прокурорите, следователите, административните ръководители, назначаване, повишаване в ранг или длъжност на прокурори и административния ръководител, придобиване на статут на несменяемост. Статистиката от тази специфична дейност на ВСС и на двете КАК посочва, че близо 90 % от съдиите имат най-високата оценка при аtestирането. Дали обаче тя отчита действителните им качества. Анализът на цифрите показва, че дори при съществено разминаване в определящите аtestирането критерии, в крайна сметка заключителната оценка е „много добра“.

Всичко това предполага, за членове на КАК, да бъдат избирани магистрати, отличаващи се както с висок професионализъм при извършване на работата, така и безспорен авторитет и морал, за да може да се гарантира, че оценяването ще бъде извършвано при единни критерии, прилагани от признати от колегите си професионалисти.

КОНКУРСИТЕ. При досега действащата уредба за повишаване не бяха налице гаранции, че кариерно израстване се извършва при обективна оценка

на работата на съдиите и на притежаваните от тях качества за заемане на длъжността, за която кандидатстват. Именно създадената практика на атестиране, основаваща се на прилагане на формални и недостатъчно ясни критерии на оценяване, доведе до почти едни и същи атестации, което не позволява да се даде вярна оценка за качеството на работа, за по-продължителен период от време. По този начин, решаваща при определяне на класирането в конкурсите за повишаване и преместване, беше оценката от събеседването с кандидатите. Анализът на тази практика показва, че формата и съдържанието на събеседването в конкурсната процедура не се провежда по единен, унифициран за системата стандарт. Събеседване с кандидатите при всеки конкурс се провежда различно. При този подход няма възможност за толкова кратко време (20-30 мин.), да се направи обективен и точен извод за степента на притежаваните от кандидата професионални качества. Дори и предварителното запознаване с няколко избрани акта (част от тях абсолютно неотнормирани към материята, за която се кандидатства), няма как да компенсират проведеното формално и при неяснота на относителната тежест на всеки от критериите за оценяване, атестиране.

Променената през 2017 година концепция за атестиране, доведе и до промяна в реда и организацията на конкурсите за повишаване в длъжност и преместване на съдия, намерила отражение в Наредба за конкурсите за назначаване на младши съдии, прокурори, младши следователи; първоначално назначаване на съдии, прокурори и следователи; преместване и повишаване в длъжност; административни ръководители. В нея бе елиминирана възможността за първоначално назначаване на по-високо от окръжно ниво и за повече от 10% на броя на свободните длъжности в органите на съдебната власт, както и премахването на събеседването при конкурса за повишаване.

Новият ВСС трябва да мониторира процеса на прилагане на новата уредба, както при атестирането, така и при конкурсите. Наблюдението и периодичният анализ на тези процеси, ключови за професионалното развитие всеки магистрат, ще позволи дейностите по оценяването и кариерното им израстване да се извършват по обективен и прозрачен начин.

Процесът на атестиране е пряко свързан с въвеждането на индивидуален план за личното развитие на всеки магистрат. В тази „пътна карта за развитие“ трябва да бъдат конкретизирани намеренията и задълженията му за допълнителна квалификация по определен проблем или правна материя

ОБУЧЕНИЕ И ПРОФЕСИОНАЛНА КОМПЕТЕНТНОСТ.

Професионалната компетентност е гаранция както за независимостта на съдиите, така и за възстановяване доверието на гражданите в правосъдната система. В тази насока, следва да се установят ясни механизми на взаимодействие между съответните комисии във ВСС и Националния институт на правосъдието, за да може своевременно и след проучване на нуждите на магистратите, да се развива и обогатява програмата за обучение. Следва да се

предвидят мерки, които да гарантират участието на всички заявили желание магистрати, в обученията свързани с материята, в която правораздават. Това може да бъде постигнато както с увеличаване броя на местата на участниците, така и с въвеждане на система за случаен подбор или чрез включване в последващи обучения на същата тема на тези магистрати, които са заявили вече желание за участие, но не са били допуснати, поради заемане на определения брой места.

С оглед гарантиране на максимална обективност при атестирането и провеждане на конкурсите за повишаване, считам, че следва да се използва предвидена в чл.261 от ЗСВ възможност, определени курсове да станат задължителни за магистратите, като преминаването през тези обучения се отчита при придобиване статут на несменяемост, атестиране, участие в конкурси или при специализация.

Заради динамичните промени както в законодателството, така и в съдебната практика и доктрина, все по-трудно става за съдията да се адаптира и разпростира познанията си върху разнообразната материя, в която се налага да правораздава. Именно затова считам за необходимо, в по-големите първоинстанционни съдилища, да се предвиди задължителна специализация и обособяване на отделения по различни отрасли на правото. В съдилищата където е въведена специализация, практиката да се запази и усъвършенства. Специализацията на съдиите ще доведе до натрупване на повече и по-задълбочени знания и опит в съответната област на компетентност. Това несъмнено ще подобри качеството на съдебните актове, ще задоволи изискванията на обществото и на страните по делата за по-голям професионализъм и повече ефективност в работата на съдилищата. Специализацията ще спомогне за последователност в съдебните решения и практика, и ще повиши правната сигурност, а концентрирането на по-голям опит в определена област, ще подобри ефективността и управлението на делата на съда.

ИЗБОР НА АДМИНИСТРАТИВНИ РЪКОВОДИТЕЛИ. ПРОФЕСИОНАЛНО САМОУПРАВЛЕНИЕ.

В разрез с идеите за по-широко участие на редовите магистрати в процеса на вземане на решения, свързани с избора на административни ръководители и техните заместници, настоящият състав на ВСС, оформи тенденция на игнориране становищата на магистратите. Като резултат - в по-голямата част от нас оставаше убеждението за предварително ясни резултати и субективизъм при преценка на качествата. Станахме свидетели на практиката при процедури за избор на административни ръководители, да има по един кандидат и дори да липсват желаещи за ръководния пост. Основната причина за това е липсата на мотивация и убеждение за предрешеност в избора.

След като с измененията на ЗСВ (ДВ, бр. 62 от 2016 г.), на общите събрания на съдилищата се даде възможност да правят предложения за назначаване на председател на съответния съд, да изслушват кандидатите, да

изразяват становища, относно предложените от председателя на съда кандидати за негови заместници, то в бъдещата си работа, ВСС следва да намери механизми за стимулиране активността на общите събрания. Това е един от пътищата да се гарантира принципа за съдийско самоуправление. Утвърждаването му ще бъде дългосрочен процес. Процес, при който трябва да се стимулира активността и личната ангажираност на съдиите, прокурорите и следователите към важните процеси на управление на системата. Активност при изготвянето на становища и изразяването на подкрепа към кандидата(ите) за административен ръководител, чрез засилена комуникация с ВСС. Активност при изслушването на кандидатите за административни ръководители от общото събрание на съответния съд, с оглед преценката на лидерските им качества, на авторитета и на комуникационната им компетентност. Активност, която може да предвиди възможност представители на местната общественост, адвокатурата, медии и НПО да присъстват на тези общи събрания, да поставят въпроси и да споделят становища.

Необходимо е създаването на мерки, насочени към въвличане на всеки магистрат в администриране на структурите, в които работи. Това ще гарантира професионалната легитимност, ще възстанови вътрешния професионален дебат и съсловна демократичност, а заедно с това ще ограничи съществуващите форми за административен натиск.

По реда на чл.261 от ЗСВ, по отношение на административните ръководители, също следва да се предвидят задължителни обучения и проверка изпълнението на посочените в концепциите приоритети и дейности. ВСС в пряка комуникация с общите събрания на съдилищата трябва да предвиди създаването на механизъм за преодоляване на констатиран дефицит на управленски възможности.

ДИСЦИПЛИНАРНА ДЕЙНОСТ НА ВСС

Анализът на досегашната дисциплинарна дейност на ВСС показва множество отменени от съда решения на съвета във връзка с налагане на наказания на магистрати. Тази равносметка изисква създаването на обективни критерии и стандарти в дисциплинарните производства, както и ограничаване на субективизма. За постигане на тази цел, следва ВСС да извършва периодичен анализ и обсъждане на дисциплинарната практика на колегиите. Наблюдението и анализът да стават с участието на магистрати и на външни експерти. Необходим е и анализ на практиката на ВАС, по противоречиво решавани въпроси, свързани с налагане на дисциплинарни наказания.

Прегледът на дисциплинарната практика на ВСС показва, че най-често предмет на дисциплинарните дела са нарушения, свързани с прилагането на процесуалните срокове. Считаю, че в такива случаи, дисциплинарната отговорност следва да е крайно средство за въздействие върху магистрата. Преди това е редно да се приложи механизъм, който да установи конкретната причина довела до забавянето, както и възможните пътища за преодоляването му, особено в случаите, когато постановяването на актовете извън предвидените

срокове е в резултат от свръхнатовареност.

В случаите, в които се налагат наказания за нарушение на Кодекса за етично поведение на българските магистрати, следва ВСС да посочва точно в какво се изразява нарушението. Могат да бъдат обобщени и посочени типичните дисциплинарни провинения, а в актовете за налагане, да се излагат подробни мотиви за начина по който се определят на дисциплинарни наказания.

ВЪЗНАГРАЖДЕНИЯ НА МАГИСТРАТИТЕ

Основното месечно възнаграждение за най-ниската магистратска длъжност е гарантирано от ЗСВ и се определя в размер на удвоената средно месечна заплата на заетите лица в бюджетната сфера, съгласно данните на НСИ, като задължение на ВСС е да го отстоява ежегодно при изготвяне на бюджета.

Отстояването на фиксирания минимален размер е важно, но наред с това следва да се работи в насока за намаляване разликата между заплатите на първоинстанционните и върховни магистрати, като сега възприетият подход за еднаквото увеличение на работните заплати, на практика води до още по-големи разлики във възнаграждениета. Считам, че по този начин, ще се увеличи усещането за справедливо заплащане за положен труд, несъмнено ще повлияе върху нагласата за корумпираност и ще привлече повече млади и образовани хора в системата.

Макар в чл. 233, ал. 6 от ЗСВ да се предвижда възможност, въз основа на степента на натовареност на съответния орган на съдебната власт, ВСС да определя допълнително възнаграждение, то към настоящия момент няма практика за прилагането на тази разпоредба. Ето защо считам, че следва да се разработят мерки, които да дават възможност при обективно отчитане на значителна натовареност, която не може да се преодолее по предвидените способности за намаляване, да се заплаща допълнително възнаграждение.

ЕЛЕКТРОННО ПРАВОСЪДИЕ

С новата глава 18а от ЗСВ (ДВ бр. 62 от 2016 г.), се въведе задължение за Пленума на ВСС до средата на 2019 г. да изгради, въведе и поддържа електронен портал за електронно правосъдие. Дейностите свързани с организирането на съвместимост на използваните към настоящия момент деловодни системи в съдилищата, интегрирането на системата за случайно разпределение в единна деловодна система, съвместяването на информационните системи на органите на съдебната власт помежду им, образуването и движението на електронните дела, ще са едно от основните предизвикателства пред новия ВСС. Въвеждането на е-комуникация между органите на съдебната власт следва да намали разходите свързани с администрирането на делата, да доведе до по-бързо съдопроизводство, да направи достъпа до съд по-лесен за гражданите и да спомогне процеса на прекрояване на съдебната карта. Въвеждането на електронното правосъдие и

ангажиментите на ВСС към този процес са в пряка връзка с утвърждаването на политиките на публичност, прозрачност, отчетност в институциите на съдебната власт, но и на възможност за извършване на процесуални актове и действия в електронна форма.

ПОВИШАВАНЕ НА ОБЩЕСТВЕННОТО ДОВЕРИЕ КЪМ ДЕЙНОСТТА НА ВСС И ОРГАНИТЕ НА СЪДЕБНАТА ВЛАСТ.

Повишаване на общественото доверие към дейността на ВСС и органите на съдебната власт е дългосрочен процес. Процес, който в настоящия момент е сериозно препятстван от задълбочаващата се криза в правосъзнанието. За съжаление през последните години именно ВСС дава постоянни сигнали и поводи за разгаряне на публичния дебат за тежката имиджова и функционална криза в съдебната система. Външните ѝ проявления - открита конфронтация, липса на диалог, недопустим език на омразата, с който се общува във ВСС, ярки изяви на "задкулисие" и твърде често липсата на мотивирана защита на решения, становища или позиции са израз на сериозния вътрешен за системата комуникационен дисбаланс. Ефектът от кризата предизвиква демотивация на съдиите, и загуба на вътрешния, професионален диалог. Ефектът от кризата е загубеното доверие на хората към дейността на институциите на съдебната власт, към работата на съдиите, прокурорите и следователите. Кризата в правосъзнанието предизвиква изключително тежката присъда на обществото, което счита, че правосъдието у нас не гарантира справедливост.

ВСС трябва да поеме своята отговорност за ярко демонстрираната в последно време комуникационна некомпетентност, за постоянния спад на общественото доверие, но и за прилагането на всички мерки, които ще предизвикат началото на дългосрочен процес на възстановяването му.

Мерките, които могат да се приложат в този аспект от дейността на ВСС са вече разписани в краткосрочни, средносрочни и дългосрочни цели по изпълнението на Комуникационната стратегия на съдебната власт, която има хоризонт на действие до 2020 година. Този стратегически документ, създаден и приет от настоящия ВСС, се изпълнява през последната година в конкретни параметри от институциите на съдебната власт. Унифицират се комуникационни канали и стандарти за взаимодействие с медии, с общественост, с НПО, с образователни институции и с местната власт. Единствено ВСС в сегашния си състав, независимо от обучението по комуникационна компетентност отказва да прилага утвърдените от него стандарти.

Приложението на Комуникационната стратегия(КС), на новата Медийна стратегия на съдебната власт и на създадените съпътстващи помощни приложения, които конкретизират спецификата на комуникацията на органите на съдебната власт с медии, с образователни институции, с граждани и с обществеността ще създадат условия за възстановяване на обществено доверие. В тези документи са разписани мерки, които насърчават модерен и

отворен тип комуникация и подобряват прозрачността на дейностите при строго спазване на законовите изисквания за контрол над информацията. Стратегията посочва, че професионализацията на комуникацията и ярко изявения проактивен подход са основните лостове за придобиване на комуникационна компетентност от магистрати и от администрацията.

Убеден съм, че новият ВСС трябва да утвърди въвеждането на новия модел на управление на институционалните комуникации, който позволява отчетност и ефективна публичност в реално време. Става дума за нова медийна единица - виртуален Медиен център, позициониран в Единния портал на съдебната власт. Този модел вече е създаден и разписан в КС като собствена институционална информационно-образователна медия, насочена към обществото и специализираните публики. Институционалният портал ще предоставя информация, но чрез виртуалния Медиен център се стимулира равнопоставена и интерактивна комуникация с важните за системата целеви общности: с обществото (граждани, обществени, съсловни, професионални, НПО, образователни институции и общности); с медиите - за постоянна информация от първа ръка за обществено значимия дневен ред на процесите в съдебната власт, за информационни и образователни продукти, създадени от експертите, работещи в органите на съдебната власт от цялата страна; - с професионалната общност за публикуване на статии, научни студии, публикации, специализирани дискусии и on-line форум; с изпълнителна и законодателна власт, и с международните институции за навременна информация от първоизточника. Виртуалният Медиен център като образователна медия в Единния портал на съдебната власт ще позволи повече прозрачност, публичност и отвореност на съдебната власт към гражданите и обществото.

В заключение:

Предизвикателствата на времето, в което живеем изисква от нас, днешните български съдии да бъдем активни. Осъзнавам цялата отговорност и имам волята да провеждам проактивна политика във всички сфери на дейност на ВСС, насочени към запазване и укрепване на централната роля на правосъдието и съдебната независимост, а оттам и за правилното функциониране на държавата. Имам волята да мотивирам моите колеги - редовите български магистрати да бъдат активна страна в усъвършенстване на цялостния процес на правораздаване. Да възстановя вътрешния професионален дебат, да утвърдя стандарти за модерна и активна институционална комуникация на ВСС с изпълнителната и законодателната власт в защита на съдебната независимост и за провеждането на политики, които утвърждават върховенството на закона.

С уважение:

(съдия Георги Йовчев)